

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Regler avseende soliditet och principer för koncernbidrag och aktieägartillskott inom koncernen Landstingshuset i Stockholm AB

Föredragande landstingsråd: Ingela Nylund Watz

Ärendet

Landstingshuset i Stockholm AB föreslår att regelverk fastställs som ger information om vilken soliditet ett dotterbolag skall ha och efter vilka principer koncernbidrag och aktieägartillskott skall lämnas och/eller erhållas inom koncernen Landstingshuset i Stockholm AB.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa att respektive dotterbolags soliditet skall kunna variera mellan lägst tio och högst trettio procent under förutsättning att inte något avtal finns som anger annat mått

att om dotterbolag i samband med årsbokslut redovisar positivt resultat skall frågan prövas vilket belopp som eventuellt skall återgå till bolaget och i vilken form - aktieägartillskott och/eller koncernbidrag

att om dotterbolag i samband med årsbokslut redovisar negativt resultat skall frågan prövas om uppkommen förlust skall täckas och i så fall i vilken form – koncernbidrag och/eller aktieägartillskott

att dessa regler skall gälla från och med 2005 års bokslut.

Bilaga

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 26 oktober 2005.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 8 november 2005.

Ärendet och dess beredning

Landstingshuset i Stockholm AB har den 18 oktober 2005 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* fastställa att respektive dotterbolags soliditet skall kunna variera mellan lägst tio och högst trettio procent under förutsättning att inte något avtal finns som anger annat mått, *att* om dotterbolag i samband med årsbokslut redovisar positivt resultat skall frågan prövas vilket belopp som eventuellt skall återgå till bolaget och i vilken form – aktieägartillskott och/eller koncernbidrag, *att* om dotterbolag i samband med årsbokslut redovisar negativt resultat skall frågan prövas om uppkommen förlust skall täckas och i så fall i vilken form – koncernbidrag och/eller aktieägartillskott, *att* föreslaget regelverk skall gälla från och med 2005 års bokslut.

Landstingshuset i Stockholm AB:s tjänsteutlåtande den 11 oktober 2005 bifogas (bilaga).

Bilaga

Landstingshuset i Stockholm AB:s tjänsteutlåtande

Bakgrund

Inför bolagiseringen av flera sjukhus och folktandvården år 2000 utreddes bland annat frågor som val av associationsform, kapitalstruktur och ekonomisk ägarstyrning. Den valda kapitalstrukturen innebar för de nybildade aktiebolagen att det egna kapitalet bestod av en stor del bundet eget kapital (aktiekapital och reservfond) och en mindre del fritt eget kapital. Storleken på det egna kapitalet uppgick vid starttidpunkten till tio procent av bolagets omsättning och skulle kunna variera mellan åtta och tolv procent. Om det egna kapitalet översteg tolv procent skulle utdelning lämnas till moderbolaget och om det understeg åtta procent skulle ett tillskott erhållas från moderbolaget. Inledningsvis åsattes bolagen även ett avkastningskrav på tio procent relaterat till eget kapital.

Synpunkter och kommentarer

I samband med att beslut fattas om såväl generella som specifika ägardirektiv för styrning av respektive dotterbolag är det naturligt att även ett regelverk fastställs vad gäller hantering av dotterbolagens resultat avseende lämnande/erhållande av koncernbidrag och/eller aktieägartillskott. Ytterligare ett alternativ för hantering av dotterbolagets resultat är att bolaget lämnar utdelning till ägaren om tillräckligt mycket fritt eget kapital finns att disponera. Följande regelverk föreslås gälla från och med 2005 års bokslut för samtliga producerande bolag som ingår i Landstingshuskoncernen oavsett om de ägs direkt eller indirekt av Landstingshuset i Stockholm AB och antalet ägda aktier är större än femtio procent. När det i ärendet talas om aktieägartillskott avses alltid ett villkorat aktieägartillskott.

Insatt kapital

Med insatt kapital avses ursprunglig kapitalinsats vid bildandet av bolaget, allt tillskjutet kapital i form av aktieägartillskott minskat med återbetalningar samt de av bolaget mottagna koncernbidrag som erhållits för förlusttäckning och lämnade koncernbidrag motsvarande årets vinst.

Värdet på insatt kapital kan skilja sig från bolagets eget kapital. Skillnaden består främst i att det egna kapitalet i motsats till insatt kapital har påverkats av bolagets uppnådda resultat framförallt negativt uppnådda resultat där bolaget ej erhållit någon förlusttäckning.

För styrelsen i Landstingshuset i Stockholm AB skall årligen redovisas det totala insatta kapitalet i respektive bolag för att med utgångspunkt från detta möjliggöra beslut om vilka koncernbidrag och aktieägartillskott som skall givas/mottagas respektive lämnas/återbetalas samt i vilken utsträckning ett dotterbolag skall kunna lämna utdelning till moderbolaget när fritt eget kapital finns disponibelt.

Soliditet

Dotterbolag ingående i Landstingshuskoncernen skall på sikt ha ett totalt eget kapital som motsvarar 30 % av balansomslutningen, dvs summan av samtliga skulder, avsättningar och eget kapital. För jämförbara och konkurrerande företag inom sjukvården varierar storleken på det egna kapitalet mellan 22 och 53 % och de företag som ligger i det undre intervallet tillhör normalt större koncernstrukturer där det egna kapitalet inte spelar samma roll som för ett helt solitärt företag. Med anledning av detta torde nivån för de landstingsägda bolagen verksamma inom sjukvård och tandvård sättas till 30 % för att harmonisera med gällande förhållanden för jämförbara och konkurrerande företag. Samma soliditet bör kunna gälla för övriga dotterföretag inom koncernen under förutsättning att det inte finns avtal eller andra överenskommelser som anger andra mått. Hänsyn bör också kunna tas till om det utifrån verksamhetens art finns andra mått på hur stor soliditet ett företag bör ha. Bestämmandet av bolagets soliditet prövas i samband med årsbokslutet.

Bolagens rätt till resultatdisposition.

Dotterbolag som uppvisar vinst skall inleverera hela, dvs 100 % av det redovisade resultatet till moderbolaget Landstingshuset i Stockholm AB. Någon **rätt att behålla** resultatet föreligger ej.

Av redovisad vinst **kan 30 % utöver** fastställt resultatkrav återbetalas till bolaget i form av villkorat aktieägartillskott upp till en nivå där bolagets egna kapital utgör 30 % av balansomslutningen. En prövning görs dock utifrån vid bokslutstillfället rådande förutsättningar sett ur ett **helhetsperspektiv för landstinget**.

Dotterbolag som redovisar förlust **kan** få sin förlust täckt men inte heller i detta fall finns **någon rätt att** få förlusten täckt utan en förlusttäckning får prövas från fall till fall utifrån vid bokslutstillfället rådande förutsättningar sett ur ett **helhetsperspektiv för landstinget**. Ett undantag finns dock och det är om ett dotterbolags soliditet understiger 10 % då skall ett aktieägartillskott erhållas. Förbehåll enligt ovan kan dock finnas.

Kompletterande kapitalisering av landstingsägda bolag.

I de fall ett bolag är i behov av en utökning av det egna kapitalet som en effekt av förändrad verksamhet, skall kapitalisering ske genom nyemission eller villkorade aktieägartillskott. Om förändrad verksamhet innebär att det egna kapitalet kan minskas skall detta göras genom nedsättning av aktiekapital och eventuell reservfond med återbetalning till ägaren. Eventuellt fritt eget kapital återbetalas i form av lämnad utdelning.

Förlusttäckning skall i normalfallet ske genom koncernbidrag och i andra hand genom villkorade aktieägartillskott. Koncernbidragen kommer förutsatt att bolaget redovisar positivt resultat, successivt att återbetalas. Aktieägartillskott som erhållits skall så snart som det kan ske, återbetalas i enlighet med de villkor som stipulerats vid givandet av aktieägartillskottet. I de fall aktieägartillskott lämnats pga förändrad verksamhet skall återbetalning ske till den del det egna kapitalet överstiger 30% av balansomslutningen.